

Presentatie op het
Colloquium "Het Wetboek van economisch recht"
van 25.03.2014

Boek III WER: **Toegang tot de markt**

Pierre de Bandt

I. INLEIDING

Waarover handelt Boek III?

- 1) De toegang tot de markt is vrij (titel 1)
- 2) Inschrijving bij KBO via ondernemingsloketten (titel 2)
- 3) Algemene verplichtingen voor ondernemingen (titel 3)

I. INLEIDING

Andere boeken die relevant zijn voor boek III:

- 1) Boek I, titel 2, hoofdstuk 1, definities
 - Let op: soms verschillende definities naargelang titel 1, 2 en 3!!!
 - Bvb. begrip “onderneming” in titel 2 heeft andere inhoud dan in titel 3
- 2) Boek XV: sancties

Boek III is vooral toegespitst op diensten (zie titel 1 en hoofdstuk 1 van titel 3) > omzetting dienstenrichtlijn

II. TITEL 1: VRIJE TOEGANG TOT DE MARKT

A. Op Europees vlak

1) Vrijheid van vestiging: art. 49 VWEU / art. 9 Dienstenrichtlijn

i. Wie?

- Ondernemingen en zelfstandigen

ii. Wat?

- Vestiging op het grondgebied van een andere lidstaat ten einde werkzaamheden anders dan in loondienst uit te oefenen ;
- Oprichting en beheer van ondernemingen ;
- Oprichting van agentschappen, dochterondernemingen, kantoren of bijkantoren.

iii. Draagwijdte?

- Verbod van beperkingen op vrijheid van vestiging, tenzij om dwingende redenen van algemeen belang en geschikt en evenredig voor het bereiken van deze doelstelling.

II. TITEL 1: VRIJE TOEGANG TOT DE MARKT

2) Vrijheid van dienstverlening: art. 56 VWEU / art. 16 Dienstenrichtlijn

i. Wie?

- Alle onderdanen van de Europese Unie

ii. Wat?

- Tijdelijk verrichten van diensten in een andere lidstaat;
- Tijdelijke verplaatsing naar een andere lidstaat om een dienst te ontvangen;
- Verrichten van diensten in een andere lidstaat zonder fysieke verplaatsing (per telefoon, e-mail, enz.).

iii. Draagwijdte?

- Verbod van beperkingen op vrij dienstenverkeer, tenzij om dwingende redenen van algemeen belang en geschikt en evenredig voor het bereiken van deze doelstelling

II. TITEL 1: VRIJE TOEGANG TOT DE MARKT

B. In België: Titel 1 van Boek III WER

- Grondvoorwaarden m.b.t. de vrije markttoegang (vestiging en vrij dienstenverkeer);
- Bijna letterlijke overname van de dienstenwet van 26 maart 2010 tot omzetting van de Dienstenrichtlijn ;
- Toepassingsgebied is bijna identiek aan de Dienstenrichtlijn (art. III.1) ;
 - In principe van toepassing op alle economische sectoren, behalve indien sector-specifieke reglementeringen (telecom, edm.) of uitzonderingen (sociale diensten, gokspelen, edm.);
- WER regelt enkel die aspecten van de markttoegang die tot de federale bevoegdheden horen, dus NIET toegang tot het beroep, handelsinrichtingen, edm.
- Regels zijn ook relevant voor in België gevestigde ondernemingen.

II.

TITEL 1: VRIJE TOEGANG TOT DE MARKT

Vrijheid van vestiging

- Basisprincipe inzake vrijheid van vestiging: indien voor de toegang en de uitoefening van een dienstenactiviteit een vergunning vereist is, moet deze vergunning aan de volgende voorwaarden voldoen (art. III.2):
 - i. niet discriminerend,
 - ii. gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang, en
 - iii. het nagestreefde doel kan niet door een minder beperkende maatregel worden bereikt.
- De beoordeling van de aanvraag tot vergunning gebeurt o.m. aan de hand van op voorhand vastgestelde, objectieve en transparante criteria (art. III.3).
- Een vergunning biedt de dienstverrichter in principe voor onbepaalde duur het recht op toegang tot of uitoefening van de dienstenactiviteit op het gehele Belgische grondgebied (art. III.7 en III.10).
- Een aantal vereisten kunnen nooit worden opgelegd (art. III.12): bvb. vergunning afhankelijk van bestaan van een voldoende vraag voor een dienst; rechtstreekse of onrechtstreekse tussenkomst van concurrenten in beslissingsprocedure m.b.t. de toekenning van een vergunning.

II.

TITEL 1: VRIJE TOEGANG TOT DE MARKT

Vrijheid van dienstverlening

- Art. III.13, §1: Vrijheid van dienstverlening in België mag niet afhankelijk worden gemaakt van de naleving van eisen die :
 - i. discriminerend zijn ;
 - ii. niet gerechtvaardigd zijn om redenen van openbare orde, openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu ;
 - iii. die niet van aard zijn om het nagestreefde doel te verwezenlijken en verder gaan dan wat nodig is om dit doel te bereiken.
- Art. III.13, §2: een aantal vereisten kunnen nooit worden opgelegd : bvb. verplichting om een vestiging in België te hebben, verbod om in België een bepaalde vorm of soort infrastructuur te hebben, vereiste m.b.t. gebruik van uitrusting of materiaal voor dienstverrichting, edm.

III. TITEL 2: DE INSCHRIJVING

- **Merendeel is codificering bepalingen ivm KBO en ondernemingsloketten**
 - Meeste bepalingen zijn letterlijke overname van de KBO-wet (wet 16/01/2003)
- **Wat is nieuw?**
 - Versterking van de functie van KBO als kruispunt ;
 - Toevoeging van gegevens in KBO (toelatingsaanvragen en bankrekeningen);
 - Uitbreiding van de toegang tot de gegevens van KBO (artikel III.29 e.v.);
 - Hergebruik van de gegevens van KBO voor niet-commerciële doeleinden;
 - Verduidelijking van de procedure voor de ambtshalve doorhaling (afdeling 6);

III. TITEL 2: DE INSCHRIJVING

■ Wat is nieuw (vervolg)

- Sanctie bij niet-inschrijving wordt verruimd (art. III. 26, §1 – vroeger artikel 14 KBO-wet):
 - De vordering die wordt ingeleid voor een activiteit waarvoor de handels- en ambachtsonderneming op de datum van de inleiding van die vordering niet is ingeschreven of die niet valt onder het maatschappelijk doel waarvoor de onderneming op die datum is ingeschreven, is niet ontvankelijk, ongeacht de wijze waarop de vordering werd ingeleid (dagvaarding, verzoekschrift, conclusie) en ongeacht of de aard van de vordering (dus ook tegenvordering en vordering in tussenkomst) – cfr. GWH 21 maart 2007;
- Verplichte inschrijving van niet-handelsondernemingen naar privaat recht (art. III.49, §1, met talrijke uitzonderingen, zoals bvb. vzw, beroepsvereniging, verenigingen van mede-eigenaars, edm.);
- Wettelijke basis voor het Strategisch comité – art. III.43;
- Afschaffing van de Coördinatiecommissie – vroeger artikel 26 KBO-wet.

IV. TITEL 3: ALGEMENE VERPLICHTINGEN

1) Informatie- en transparantieverplichtingen (art. III.74 en volgende)

- Op eigen initiatief moet iedere onderneming een groot aantal gegevens ter beschikking te stellen, met name maatschappelijke naam, zetel, rechtsvorm, adres, O.N. , algemene voorwaarden, belangrijkste kenmerken van activiteiten, verzekering (indien verplicht), toepasselijk recht/bevoegde rechter (indien toepasselijk), contactgegevens.
 - Hoe? Naar keuze: website, brochure, plaats waar activiteit wordt verricht.
- Op verzoek van afnemer moet aanvullende informatie geleverd worden (prijs, gedragscode, ...)
- Informatie moet voor contractsluiting en, bij gebreke aan schriftelijke ovk, voor verkoop van goederen of dienstverrichting meegedeeld of beschikbaar worden gesteld .
- Sanctie (art. XV.75): strafrechtelijke geldboete van 26 tot 10.000 euro .

2) Niet-discriminatie van afnemers (art. III.80 en III.81)

- Verbod om afnemers te discrimineren of te onderwerpen aan vereisten die het gebruik van een dienst van een in een andere lidstaat gevestigde onderneming beperken: bvb. vergunning voor verkrijgen van dienst; geen financiële bijstand voor verkrijgen van dienst.
- Ook hier = omzetting van Dienstenrichtlijn.
- Sanctie (artikel XV.75): strafrechtelijke geldboete van 26 tot 10.000 euro.

IV. TITEL 3: ALGEMENE VERPLICHTINGEN

3) Boekhoudkundige verplichtingen (art. III.82 e.v.)

- Codificering van de wet m.b.t. de boekhouding van ondernemingen (wet van 17/7/1975)
- Elke onderneming voert een voor de aard en de omvang van haar bedrijf passende boekhouding ;
- Sanctie (artikel XV.75): Strafrechtelijke geldboete van 26 tot 10.000 euro ; in geval van bedrieglijk opzet => strafrechtelijke geldboete van 26 tot 50.000 euro.

V. BESLUIT

Boek III – Balans

- Een nuttige codificatie :
 - Coördinatie/codificatie van de dienstenwet, de KBO-Wet en de Boekhoudwet ;
 - Minpunt: toepassing van verschillende definities voor “dienst” en “onderneming” naargelang de titel – onnodige complexiteit
- Geen belangrijke wijzigingen t.o.v. de bestaande wetgeving, behalve enkele bepalingen m.b.t. de KBO (zie hierboven) ;
- Volledige omzetting van de Dienstenrichtlijn op federaal niveau.

Veel dank voor uw aandacht!

& DE BANDT
Advocaten | Avocats | Attorneys | Rechtsanwälte

Clovislaan 18 | Blvd Clovis 18 | B-1000 Brussel – Bruxelles
Tel +32 2 737 91 79 | Fax +32 2 742 91 79
www.debandt.eu
CVBA – O.N. 0893.065.340 | SCRL – N.E. 0893.065.340